

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ กระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผักของเกษตรกร
เพื่อการขนส่งทางอากาศจังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายทักษิณ รักรจริง

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. ไพบูลย์ สุทธิสุภา	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรทัศน์ อินทร์คัมพร	กรรมการ
อาจารย์ ศรัณย์ อารยะรังษฤษฎ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ กฤษิน ศรีมงคล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษากระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผักของเกษตรกรเพื่อการขนส่งทางอากาศจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชนิดของพืชผักที่ผลิต ตลาดขายส่งพืชผัก และกระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวพืชผักเพื่อการขนส่งทางอากาศ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เกษตรกรผู้ผลิตผักจำนวน 119 ราย ตามบัญชีรายชื่อที่ใช้บริการขนส่งพืชผักทางอากาศจากคลังสินค้าการบินไทยได้แก่ เกษตรกรเขตตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ และเขตส่งเสริมการปลูกพืชผักของมูลนิธิโครงการหลวงรวมทั้งพื้นที่ใกล้เคียง เก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการศึกษาพบว่า ชนิดของพืชผักที่เกษตรกรผลิตเพื่อการขนส่งทางอากาศเป็นประจำ ได้แก่ พริกขี้หนู กระเทียมต้น หอมญี่ปุ่น สลัดแก้ว และชุกินี ส่วนตลาดที่ส่งพืชผักจำหน่ายทางอากาศเป็นประจำ ได้แก่ กรุงเทพฯ ภูเก็ต พิชญโลก แม่ฮ่องสอน และน่าน ต้นทุนจากการขายส่งพืชผักพบว่ามีต้นทุนเฉลี่ยครัวเรือนละ 116,596.64 บาทต่อปี และมีรายได้จากการขายส่งพืชผักทางอากาศเฉลี่ยครัวเรือนละ 234,331.09 บาทต่อปี ซึ่งเป็นผลตอบแทนที่เกษตรกรพอใจ

จากการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคพบว่า เกษตรกรขาดเงินทุนในการผลิตผัก โดยเฉพาะเงินทุนที่ใช้ในการขนส่งทางอากาศ และขาดความรู้ที่เพียงพอเกี่ยวกับตลาดขายส่งพืชผักทางอากาศ การขนส่งโดยรถยนต์จากแหล่งผลิตจะมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพถนนที่ขรุขระ โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนจะขนส่งได้ลำบากมาก

ส่วนข้อเสนอแนะจากการศึกษา เกษตรกรควรได้รับการสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรได้รับการสนับสนุนความรู้ความชำนาญ โดยการฝึกอบรมด้านการตลาดขายส่งพืชผักทางอากาศให้แก่เกษตรกรบ่อยครั้งขึ้น และควรมีการสร้างกลุ่มเพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะต้นทุนจากการขนส่ง

Independent Study Title	Farmer's Postharvest Management Processes of Vegetable for Chiang Mai Air Cargo	
Author	Mr. Taksin Rakjing	
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension	
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr. Paiboon Suthasupa	Chairman
	Asst. Prof. Dr. Wallratat Intaruccomporn	Member
	Lect. Saran Arayarungsarit	Member
	Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Member

Abstract

This research project aimed to study the types of vegetables produced, the wholesale markets and postharvest management of vegetables for transportation by air, including problems and barriers faced by the growers.

Population used for this research were 119 vegetable producers listed as users of the air freight services for vegetables at the depot of Thai Airways. They were from the region of Sanpeeseua Sub-district, Muang District, Chiang Mai Province and the nearby Royal Project Foundation for the Extension of Vegetables. Data was collected by questionnaire. Statistical analysis of the data was by percentage, average, and standard deviation.

From the research findings, it was found that the usual types of vegetable that growers produced for air cargo were bell/sweet pepper, spring onion, Japanese spring onion, lettuce and zucchinis. The main destination wholesale markets were Bangkok, Phuket, Phitsanulok, Mae Hong Son and Nan. Average annual cost for wholesaling vegetables was 116,596.64 baht per household and average annual income was 234,331.09 baht per household. The vegetable growers were satisfied with these returns.

Problems and barriers of postharvest management of vegetables for air cargo experienced by growers showed that growers lacked capital for vegetable production, especially capital for air freighting. They also lacked good knowledge about wholesale markets for air freighted goods. Transportation by motor vehicle from the site of production was a problems too. The condition of roads is rough, especially in the rainy season.

Recommendations from the research growers should receive more financial support from the related sectors and ought to have support for the acquisition of knowledge and expertise in the area of wholesale marketing of vegetables through regular training programs. A group should be established to help decrease production costs, especially the cost of air cargo.